

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 marca 2023 r.,
sprawy **M. P.**
skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. akt XI Ka 205/22
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie
z dnia 8 listopada 2021 r., sygn. akt IX K 1120/20.

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- II. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wyrokiem z 8 listopada 2021 r., sygn. akt IX K 1120/20, uznał m. in. M. P. za winnego popełnienia czynu z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz 150 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł (pkt. I i III). Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt VI), a także rozstrzygnął w przedmiocie kosztów procesu (pkt VII).

Sąd Okręgowy w Lublinie, po rozpoznaniu apelacji wniesionej także przez obrońcę tego oskarżonego, wyrokiem z 9 czerwca 2022 r., sygn. akt XI Ka 205/22, zaskarżony wyrok Sądu I instancji utrzymał w mocy, orzekając jednocześnie o kosztach postępowania odwoławczego.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca M. P., który podniósł zarzuty:

1. mającej wpływ na treść orzeczenia rażącej obrazą art. 7 k.p.k., polegającej na uznaniu winy oskarżonego w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie jednoznacznie wskazuje, że M. P., nie wykonywał żadnej czynności wypełniającej przesłanki określone w art. 280 § 1 k.k., a Sąd nie podjął próby rozstrzygnięcia wątpliwości czy sama obecność oskarżonego w miejscu przestępstwa stanowiła istotny wkład w realizację czynu zabronionego;
2. mającej wpływ na treść orzeczenia rażącej obrazą art. 18 § 1 k.k., polegającej na przyjęciu, że zachowanie M. P. wypełniło przesłanki współsprawstwa w sytuacji, gdy nie uczestniczył on w realizacji chociażby części znamion typu rodzajowego przestępstwa, a sama jego obecność przy przestępstwie nie może być uznana za współdziałanie w dokonaniu czynu zabronionego;
3. mającej wpływ na treść orzeczenia rażącej obrazą art. 280 § 1 k.k., poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy M. P. nie uczestniczył w realizacji chociażby części znamion typu rodzajowego przestępstwa.

Wskazując na te zarzuty obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego M. P..

Prokurator Rejonowy Lublin – Północ w Lublinie w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego również w sporządzonej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

W art. 523 § 1 k.p.k. wyliczone zostały enumeratywnie podstawy wniesienia kasacji i należą do nich uchybienia z art. 439 k.p.k. oraz inne rażące naruszenia

prawa (procesowego lub materialnego), jeśli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia. Nadto, co ma przy rozpoznaniu kasacji w niniejszej sprawie podstawowe znaczenie, kasację wnosi się od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.)

Analiza podniesionych w kasacji zarzutów pozwala na stwierdzenie, że ich naruszenia nie mógł i nie dopuścił się Sąd odwoławczy, gdyż jak wynika z treści zaskarżonego orzeczenia, nie jego rolą była ocena dowodów, dokonanie ustaleń faktycznych i prawnokarna ocena zachowania oskarżonego. Sąd II instancji kontrolował prawidłowość wydanego przez Sąd Rejonowy wyroku i w ramach tej kontroli podzielił rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego o odpowiedzialności karnej M.P. Już więc tylko z tego powodu zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy wskazanych w kasacji przepisów są niezasadne – Sąd ten nie mógł bowiem naruszyć przepisów, których nie stosował.

Nadto zauważyć należy, że o obrazie prawa materialnego można skutecznie mówić jedynie wówczas, gdy niekwestionowane są ustalenia faktyczne, a błąd Sądu sprowadza się do niewłaściwej subsumpcji prawnej. Nadto, kasacja nie jest odpowiednim środkiem do kwestionowania ustaleń faktycznych – tego rodzaju zarzut jest w świetle powołanego wyżej art. 523 § 1 k.p.k. niedopuszczalny. Skarżący natomiast, jak wynika z treści kasacji w istocie zmierza do podważenia ustalenia, że w M. P. czynnie uczestniczył w rozboju i obejmował swoją zgodą pobicie oraz zabór telefonu pokrzywdzonemu M.Ł. Przy tym, kwestionując ustalenia faktyczne w taki sposób, wywodzi, iż doszło do obrazu prawa materialnego – art. 280 § 1 k.k. Z taką samą uwagą musi się spotkać zarzut z pkt. 2 kasacji, w którym skarżący zanegował zasadność przypisania oskarżonemu współsprawstwa utrzymując, że oskarżony nie uczestniczył w realizacji znamion przestępstwa a sama jego obecność w czasie zdarzenia, nie może być uznana za współdziałanie w dokonaniu tego czynu zabronionego. Z tej argumentacji wynika zatem jasno, że o rozważaniu obrazu prawa materialnego tj. art. 18 § 1 k.k. nie może być mowy, skoro skarżący kwestionuje zupełnie coś innego.

Już te elementy wniesionej kasacji wskazują, że jest ona bezzasadna w sposób oczywisty. Ubocznie tylko można zaznaczyć, że nie nasuwa zastrzeżeń sposób kontroli wyroku Sądu I instancji, jaką przeprowadził Sąd Okręgowy w

Lublinie, w kontekście wymogów procesowych przewidzianych w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., a zarazem w przyzmacie okoliczności podniesionych w kasacji.

Z uzasadnienia wyroku tego Sądu wynika bowiem, że sferą kontroli odwoławczej objęto poprawność prawnokarnej oceny zachowania oskarżonego wyjaśniając, że okoliczność, iż M. P. bezpośrednio nie zadawał ciosów pokrzywdzonemu nie uwalniała go od odpowiedzialności z art. 280 § 1 k.k. i art. 158 § 1 k.k. Samą swoją obecnością powodował poczucie przewagi, a także uniemożliwiał ucieczkę pokrzywdzonemu, a ciosy innych napastników naraziły go na bezpośrednie wystąpienie skutku z art. 157 § 1 k.k. Do przypisania sprawcy udziału w pobiciu nie jest natomiast konieczne, by samodzielnie zdawał on pokrzywdzonemu uderzenia, a wystarczy świadome współuczestnictwo w tym zdarzeniu, które może przybierać różną postać i w tym zakresie Sąd odwoławczy przedstawił w sposób prawidłowy, wspierając się odpowiednim orzecznictwem Sądu Najwyższego, powody uznania, że zastosowanie przez Sąd I instancji kwestionowanych przez skarżącego przepisów jest zabiegiem trafnym. W tym zakresie należy skarżącego odesłać do treści uzasadnienia Sądu odwoławczego (część 3.4.). Sąd Okręgowy wskazał tam, z jakich powodów za prawidłowe należy uznać pociągnięcie skazanego do odpowiedzialności za przestępstwo zarówno z art. 280 § 1 k.k., jak i art. 158 § 1 k.k., zaś skarżący nie zarzuca temu Sądowi naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

Z powyższych uwag wynika, iż można twierdzić, że zarzuty kasacyjne w niniejszej sprawie zostały podniesione wyłącznie ze względu na konieczność spełnienia formalnych wymogów kasacji, a ich treść wskazuje, że intencją skarżącego jest doprowadzenie do spowodowania w postępowaniu kasacyjnym ponownej, niejako „trzecioinstancyjną” kontroli orzeczenia Sądu I instancji, co nie jest dopuszczalne. Taką konkluzję potwierdza treść zarzutu z pkt. 1 kasacji, gdyż art. 7 k.p.k. mógł być także (tak jak pozostałe przepisy wymienione w kasacji) naruszony przez Sąd I instancji, a nie Sąd odwoławczy, co wynika już z faktu, że Sąd ten nie przeprowadzał postępowania dowodowego, nie dokonywał oceny dowodów, ani na ich podstawie nie ustalił faktów istotnych z punktu widzenia odpowiedzialności karnej oskarżonego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt I postanowienia, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. jednocześnie rozstrzygając w przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego.

ał